

ОДЕСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР
УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
«Оформлення авторського права на твір»

2020р.

ОДЕСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

За темою: «Оформлення авторського права на твір»

2020р.

В даній методичній розробці ведеться детальний розбір об'єктів авторського права та визначення обсягу прав на них. Практична допомога для працівників сфери культури щодо упорядкування інтелектуальних проєктів та оформлення офіційного авторського права.

ВСТУП

Світ не стоїть на місці, а завжди рухається у тому, чи іншому напрямку. У теперішні часи, коли увесь світ поринув у економічні відносини, у сфері культури особливо! Коли люди, намагаючись досягти якихось успіхів, розробляють нові проєкти, туристичні маршрути, пишуть книги, пісні, вірші тощо, дуже важливим стає питання прав авторів на результати їхньої праці.

Набутки людського розуму стали об'єктами економічного обігу. Економічної цінності набула й інформація, що є основним виробничим продуктом засобів масової інформації. Нині тиражування матеріальних носіїв - об'єктів авторського права - сформувалося в потужну індустріальну галузь, яка містить підгалузеві структури: книговидавання, друк періодичної продукції, тиражування кінофільмів, аудіо- та відео матеріалів.

На цьому тлі особливо актуально постало питання правомірності використання цих творів - об'єктів авторського права та визначення обсягу прав на них. Вирішення таких завдань здатна забезпечити лише держава, тому що авторське право у своїй основі є юридичним проявом усвідомлення державою важливості охорони культури як гаранту розвитку суспільства. Підтримка і захист творчості, охорона результатів інтелектуальної діяльності безпосередньо пов'язані із захистом свободи слова та прав людини.

Сучасна Україна будує незалежну правову державу, засновану на системі ринкових економічних відносин. Незалежність, як складне суспільне явище, серед інших необхідних умов, передбачає постійний розвиток інтелектуального потенціалу держави. Без переходу до загальноприйнятих правових засобів забезпечення прав створювачів об'єктів права інтелектуальної власності неможливі вихід на ринки сучасних технологій та участь у міжнародних інтелектуаль-

них проєктах. Гарантування прав кожної окремої особи щодо створених нею результатів є необхідною умовою інтеграції України до системи світових досягнень, участі у міжнародному розподілі праці, торгівлі тощо.

Невід'ємною частиною становлення в Україні цивілізованих відносин у всіх сферах суспільного життя є становлення і всебічний розвиток нормативно-правової бази, зокрема інститутів права інтелектуальної власності.

ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ОХОРОНИ АВОРСЬКОГО ПРАВА

Творчість людини виникла разом з людиною. Людина починає творити, як тільки вона усвідомлює навколишній світ і вирізняє себе із середовища, в якому живе.

Без будь-якого сумніву створене людиною навіть у дуже далекі часи, як особисто нею самою, так і тими, хто її оточував, усвідомлювалося, як її власність. Уже в ті далекі часи власність визнавалася священною і недоторканою. Отже, з цього випливає, що уже в ті далекі часи існували засоби охорони своєї власності, у тому числі і результати своєї творчості. Відомо, що у Стародавньому Римі і в Греції плагіат та літературна крадіжка досить суворо каралися, а про застосування і охорону товарних знаків відомо ще раніше. Якщо існували ці об'єкти, то існувала і їх охорона.

Простежуються чотири етапи еволюції авторського права, які істотно відрізняються один від одного і послідовно змінюють один одного

- **Перший етап** - найдавніший - фактично нам невідомий. Його правові засади в історичній літературі не простежуються. Ми можемо лише припускати, - якщо були результати творчості, то були і засоби їх охорони. Цей етап існував приблизно до XII ст.

- **Другий етап** становлення правової охорони результатів творчої діяльності характеризується привілеями. Цей період охоплює приблизно XII-XVIII ст. Привілей надавався певній особі, як правило, наближеній до першої особи, надавав їй певне виключне право, певну перевагу перед іншими. Разом з тим привілей був монопольним

правом. Він засвідчувався певною грамотою, яку видавав владика, носій вищої влади (сюзерен, король, нар, імператор, князь та ін.).

- **Патентна система.** Промислова революція, що відбулася у ряді країн наприкінці XIX - на початку XX ст., зумовила різке зростання винахідницької активності. Кількість виданих патентів також невпинно збільшується. У період 1815-1820 рр. США, Франція, Британія видавали по 100 патентів на рік, а в період 1850-1854 рр. кожна з названих країн уже видавала більше 1000 патентів на рік.

- **Інтернаціоналізація правової охорони товарних знаків.** Інтернаціоналізація правової охорони товарних знаків була започаткована Паризькою конвенцією про охорону промислової власності.

Законодавство України про інтелектуальну власність надзвичайно молоде, його становлення відбувається паралельно зі встановленням державності та формуванням правової держави. Стрімкий розвиток інформаційних технологій, що припав на період становлення незалежності нашої держави, змусив переглянути усталені авторсько-правові категорії та оновити чинне законодавство.

ПОНЯТТЯ ТА ДЖЕРЕЛА АВТОРСЬКОГО ПРАВА

Авторське право має відношення до художніх творів (поезія, романи, музика, живопис, кінофільми тощо). У більшості європейських мов використовується не англійський термін (copyright - копі-райт), що у буквальному перекладі означає - право на виготовлення копій

Авторське право - набір виключних прав, які дозволяють авторам отримати соціальні блага від результатів своєї творчої діяльності. АП історично виникло внаслідок потреби захистити права авторів літературних творів та творів мистецтва; нині АП поширюється фактично на будь-які результати творчої діяльності, включаючи комп'ютерні програми, бази даних, фільми, фотографії і скульптури, архітектурні проекти, рекламні проспекти, карти і технічні креслення.

Авторське право - особисті (немайнові) і майнові права авторів та їхніх правонаступників, пов'язані зі створенням і використанням наукових літературних і мистецьких творів. Виходячи з цього

визначення поняття «авторське право» права автора поділяють на особисті (немайнові) і майнові.

До немайнових прав відносять:

1- вимагання визнання свого авторства шляхом зазначення належним чином імені автора і його примірниках і за будь якого публічного використання твору, якщо це практично можливо;

2- забороняти під час публічного використання твору згадування свого імені, якщо він як автор твору бажає залишитись анонімом;

3- вимагати збереження цілісності твору і протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору або будь-якому іншому посяганням на твір, що може зашкодити честі й репутації автора.

Особисті немайнові права не можуть бути передані іншим особам.

До майнових прав автора належать:

1- виключне право на використання твору у будь-якій формі;

2- виключне право на дозвіл або заборону використання твору іншими особами;

3- відтворення творів;

4- переклад творів;

5- публічне використання і публічне сповіщення творів тощо .

Особа, яка має авторське право, для сповіщення про свої права може використовувати знак охорони авторського права, який вміщується на кожному примірнику твору і складається з латинської літери С у колі - ©, імені (найменування) особи, яка володіє авторським правом, і року першої публікації твору .

Законодавча база, що стосується авторського права в Україні практично сформована. Це не розрізнена сукупність чинних нормативних актів, а достатньо цілісна система. Ієрархія законодавчої бази формується на основі правової сили певних нормативних актів. Нормативні акти нижчого рангу співголосні та не суперечать актам вищого рангу, що мають більшу юридичну силу.

Розглянемо систему нормативних актів з авторського права в

Україні, до яких належать:

- Конституція України;
- міжнародні угоди;
- закони України : а) спеціальні, б) інші закони;
- Цивільний та Кримінальний кодекси України;
- підзаконні акти (Президента, Кабінету Міністрів України, міністерств і відомств).

Основний Закон є найважливішим джерелом українського авторського права та має найвищу юридичну цінність. Усі закони й інші нормативно-правові акти ґрунтуються на положеннях Конституції України та повинні відповідати їй. Стосовно сфери інтелектуальної творчої діяльності в Основному Законі йдеться: про свободу літературної, художньої та наукової творчості, право володіти, користуватися й розпоряджатися результатами своєї творчої діяльності тощо .

Оскільки авторське право є складовою частиною цивільного права, найвищу юридичну чинність серед нормативно-правових актів якого має Цивільний кодекс України, останній широко застосовується в регулюванні авторських відносин.

Від здобуття незалежності Україна тривалий час послуговувалася нормами радянського Цивільного кодексу, що був прийнятий ще в 1963 р. Однак унаслідок невідповідності цього документа новим суспільним умовам, у 1994 р. спеціальним законом були вилучені статті 473-513, тобто фактично всі статті, що регулювали авторські правовідносини [8 , с. 687]

Однією з основних умов успішного функціонування системи інтелектуальної власності є забезпечення захисту прав авторів. Отож важливу роль у цьому відіграють поява в 2001 р. нового Кримінального кодексу України та подальші його редакції та зміни, зокрема від 22 травня 2003 р. та 9 лютого 2006 р.

Зміни, внесені до Кримінального кодексу України у травні 2003 р. та лютому 2006 р., встановлюють суворіші санкції, що можуть бути застосовані до порушників чинного законодавства у сфері авторського права та суміжних прав .

ОБ'ЄКТИ Й СУБ'ЄКТИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА

Об'єктами авторського права є твори у галузі науки, літератури і мистецтва, виражені в будь-якій об'єктивній формі.

Твір - це результат творчої праці, комплекс ідей, образів, поглядів тощо. При цьому твір визнається об'єктом правової охорони незалежно від його призначення, художнього рівня, а також змісту і способу його вираження. Для надання правової охорони не має значення чи твір опублікований, чи ще не опублікований, - важливо, щоб він був виражений у певній об'єктивній формі. Форма вираження твору може бути усна, письмова, звуко- чи відеозапис, зображення, об'ємно-просторова тощо. Розвиток науки і техніки породжує все нові форми вираження твору. Чинне законодавство не містить повного переліку об'єктів авторського права, оскільки життя у своєму розвитку може породжувати все нові й нові форми об'єктивного вираження творчої діяльності людей.

Отже, об'єктом авторського права може бути не будь-який твір, а лише той, що має певні, встановлені законом, ознаки:

- а) творчий характер;
- б) вираження у будь-якій об'єктивній формі.

Об'єктом авторського права може бути лише твір, що є результатом творчої праці. Якщо якесь творення не є результатом творчої праці, то така робота не може бути визнана твором і, отже, об'єктом авторського права. Не вважається об'єктом авторського права суто технічна робота (наприклад, передрук на друкарській машинці чи набір на комп'ютері чужого твору або навіть його літературна обробка редактування, коректура тощо) .

Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права» (ст. 8)

Об'єктами авторського права є :

- А) літературні та художні твори, зокрема:
 - романи, поеми, статті та інші письмові твори та графіки;
 - лекції, промови, проповіді та інші усні твори;
 - драматичні, музично-драматичні твори, пантоміми, хореографічні та інші сценічні твори;
 - твори живопису, архітектури, скульптури та графіки;

- фотографічні твори;
- твори ужиткового мистецтва;
- ілюстрації, карти, плани, ескізи і пластичні твори, що стосуються географії, топографії, архітектури або науки;
- переклади, адаптації, аранжування та інші переробки літературних або художніх творів;
- збірники творів, інші складені твори, якщо вони за добром або упорядкуванням їх складових частин є результатом інтелектуальної власності;

Б) комп'ютерні програми;

В) компіляція даних (бази даних), якщо вони за добром або упорядкуванням їх складових частин є результатом інтелектуальної діяльності;

Г) інші твори.

Суб'єкти авторського права - особи, котрим належить суб'єктивне авторське право на твір. Ними можуть бути як громадяни України, так й іноземні громадяни чи особи без громадянства. Вік фізичної особи, що є суб'єктом авторського права, не впливає на охороноспроможність твору. Суб'єктивне авторське право на твір виникає внаслідок створення твору, успадкування чи передання авторських прав за договором. До основних суб'єктів авторського права належать:

- автори;
- співавтори;
- спадкоємці;
- правонаступники;
- видавці.

Представляти інтереси власників авторських прав можуть організації колективного управління правами.

Автор - фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір

Співавторами - є особи, спільною творчою працею яких створено твір.

Авторське право на твір, створений у співавторстві, належить всім співавторам незалежно від того, чи утворює такий твір одне

нерозривне ціле або складається із частин, кожна з яких має самостійне значення.

Відносини між співавторами визначаються угодою, укладеною між ними.

Право опублікування та іншого використання твору в цілому належить всім співавторам.

Майнові права авторів та інших осіб, які мають виключне авторське право, переходять у спадщину.

Не переходять у спадщину особисті немайнові права автора.

Одним з найбільш ефективних способів реалізації та захисту майнових прав авторів є колективне управління правами. Масове використання права не дає можливості їхнім власникам самостійно здійснювати контроль за їх розповсюдженням. Отож безперечною альтернативою є звернення до послуг спеціалізованих організацій колективного управління - установ, які управляють майновими правами суб'єктів авторського права та не мають на меті отримання прибутку. Метою діяльності цих організацій є захист майнових прав авторів, одержання винагороди за використання об'єктів інтелектуальної власності та розподіл її між авторами.

ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ

Захист майнових і особистих немайнових прав авторів, виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення здійснюється нормами різних галузей права - кримінального, адміністративного, цивільного тощо. Але найчастіше застосовуються цивільно-правові засоби захисту авторського права і суміжних прав. Порушення прав автора можуть бути пов'язані з порушенням його майнових інтересів або тільки особистих прав. Випуск у світ твору без зазначення імені автора, зі змінами, самовільно здійсненими видавництвом, постановка драматичного твору зі змінами без схвалення автора, перекручення твору - все це порушення особистих прав без матеріальної шкоди. У таких випадках автор вправі вимагати задоволення його порушених інтересів.

Порушення майнових прав зумовлює обов'язок порушника відшкодувати автору завдані збитки.

Захист інтересів автора та його правонаступника в Україні і за кордоном здійснює Державне агентство України з авторських і суміжних прав (ДААСП). Вона наділена широкими повноваженнями і здійснює представництво та захист інтересів усіх авторів (літераторів, художників, композиторів, журналістів, кінематографістів тощо), у тому числі й іноземних. На прохання авторів ДААСП України захищає їхні інтереси у взаємовідносинах із видавництвами, збирає від усіх видовищних підприємств винагороду за публічне виконання творів на території України і за кордоном та виплачує її авторам чи їх правонаступникам. ДААСП України одержує і виплачує українським та іноземним авторам, їхнім правонаступникам потиражну винагороду за кінофільми, телефільми, використання творів образотворчого мистецтва тощо. Представники ДААСП України виступають у суді від імені авторів та їхніх правонаступників у позовах, що впливають з авторського права.

Закон докладно визначає, що є порушенням авторського права і суміжних прав. Зокрема, порушенням авторського права і суміжних прав є:

1- будь-яке відтворення, розповсюдження та інше використання, а також ввезення в Україну без дозволу осіб, які мають авторське право чи суміжні права, примірників творів, фонограм, програм мовлення;

2- ввезення на територію України примірників творів і фонограм, які в Україні охороняються, із країн, де ці твори і фонограми не охороняються, примірники творів і фонограм, виготовлених і розповсюджених із порушенням авторського права і суміжних прав, є контрафактними, тобто незаконно виготовленими.

Способи забезпечення позову у справах про порушення авторського права і суміжних прав

Якщо є достатні підстави вважати, що конкретна особа припустилась порушення авторського права чи суміжних прав, то суд чи суддя одноособово має право винести ухвалу про заборону порушнику вчиняти певні дії (виготовлення, відтворення, продаж, здача в найом, імпорт тощо) та інші способи використання, а також транс-

портування, зберігання або володіння з метою випуску в цивільний оборот примірників творів, фонограм, щодо яких є підстави вважати, що вони контрафактні.

На зазначені твори або фонограми судом може бути накладений арешт, і всі примірники творів або фонограм можуть бути вилучені із володіння порушників. Арешт і вилучення можуть бути застосовані до матеріалів та обладнання, призначених для виготовлення контрафактних творів або фонограм. Для забезпечення закладеного або можливого в майбутньому позову відповідні органи мають вчинити розшук і накладення арешту на:

- примірники творів і фонограм, щодо яких припускається, що вони є контрафактними;
- матеріали і обладнання, призначені для їх виготовлення і відтворення;
- документи, рахунки та інші предмети, що можуть бути доказом вчинення дій, за які відповідно до чинного законодавства передбачена відповідальність.

Цивільно-правові способи захисту авторського права і суміжних прав.

Особи, які мають авторське право чи суміжні права, можуть вимагати:

1. відновлення положення, що існувало до порушення прав, і припинення дій, що порушують авторське право чи суміжні права або створюють загрозу його порушення;

2. визнання авторського права чи суміжних прав;

3. відшкодування збитків, включаючи втрачену вигоду;

4. стягнення доходу, одержаного порушником внаслідок порушення авторського права і суміжних прав, замість відшкодування збитків;

5. виплати компенсації в сумі від 5 до 5000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, встановлених законодавством України, що визначається судом замість відшкодування збитків або стягнення доходу;

б. вжиття інших, передбачених законодавчими актами, заходів, пов'язаних із захистом авторського і суміжних прав.

Зазначені в пунктах 3-5 заходи вживаються за вибором особи, що має авторське право чи суміжні права.

У разі відмови порушника виконати рішення суду про припинення дій, що порушують право або створюють загрозу його порушення, на нього може бути накладений штраф у розмірі 10 відсотків від суми, присудженої судом на користь позивача.

Суд, визначаючи розмір заподіяних позивачу збитків, зобов'язаний врахувати характер порушення, майнову і моральну шкоду, а також можливий доход, який могла б одержати особа, що має авторське право чи суміжні права, при правомірному використанні твору чи об'єкта суміжних прав.

До обсягу збитків повинні включатися витрати на ведення судового процесу, в тому числі виплата гонорару адвокату. Розмір компенсації визначається судом з урахуванням характеру і суспільного значення порушення.

Контрафактні примірники твору або фонограми, матеріали і обладнання, що використовувались для їх відтворення, судом можуть бути конфісковані. Проте контрафактні примірники творів чи фонограм можуть бути передані позивачеві на його прохання. Не затребувані позивачем контрафактні примірники твору чи фонограми, а також матеріали і обладнання, що використовувалось для їх відтворення, за рішенням суду підлягає знищенню.

Однак конфіскації не підлягають контрафактні примірники творів чи фонограм, добросовісно придбані третіми особами.

Своєрідною формою захисту авторського права і суміжних прав є управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав на колективній основі. У Законі проголошено, що з метою забезпечення майнових прав авторів та їх правонаступників, суб'єктів суміжних прав створюються спеціальні організації з правами юридичної особи. Такі організації діють на основі законодавства про об'єднання громадян у межах повноважень, що добровільно передаються їм суб'єктами авторського права і суміжних прав.

Зазначені організації можуть створюватись окремо для управління різними правами в інтересах різних суб'єктів авторського права чи суміжних прав. Може бути створена одна організація для управління одночасно авторськими і суміжними правами.

За письмовими договорами суб'єкти авторського права і суміжних прав добровільно передають повноваження на управління майновими правами на колективній основі зазначеним організаціям. На основі повноважень, переданих суб'єктами авторського права і суміжних прав, організація видає ліцензії користувачам на відповідні способи використання творів та об'єктів суміжних прав. Такі ліцензії надаються зазначеними організаціями від імені суб'єктів авторського права і суміжних прав як тих, що передали свої права, так і тих, які не передали свої повноваження організації, що управляє майновими правами на колективній основі. Зазначені організації мають право вимагати від користувачів творів і об'єктів суміжних прав надання їм документів, що містять точні дані про використання творів і об'єктів суміжних прав, необхідні для збору і розподілу винагороди. У свою чергу користувачі творів і об'єктів суміжних прав зобов'язані надавати суб'єктам авторських і суміжних прав, їх представникам або організаціям, які управляють майновими правами на колективній основі, точний перелік і програми публічного використання творів, виконання, фонограм, програм мовлення і забезпечувати їх завіренням звітом про одержані прибутки.

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ

Україна прагне подолати традиційну недооцінку в економічному, соціальному, суспільному житті країни значення об'єктів авторського права і суміжних прав, забезпечити належний, безумовно надійний та ефективний рівень їх охорони.

Охорона авторських і суміжних прав в Україні нині є реальним чинником становлення цивілізованого ринку інтелектуальної власності. Політика у сфері авторського права і суміжних прав стала складовою частиною державної політики і знайшла безпосереднє відображення у Програмі діяльності Кабінету Міністрів України.

Органом, що забезпечує реалізацію політики в галузі авторського права і суміжних прав, є Державне агентство України з авторських і суміжних прав (ДААСП України), головні завдання якого:

- забезпечення беззастережно правомірного використання творів науки, літератури, мистецтва;
- поліпшення матеріального становища художньої інтелігенції шляхом підписання ліцензійних угод з користувачами, збільшення обсягів нарахувань і забезпечення своєчасної виплати авторської винагороди;
- розробка нормативних актів щодо забезпечення повноцінного функціонування в Україні системи охорони прав вітчизняних і зарубіжних авторів;
- дальший розвиток духовних обмінів шляхом експорту та імпорту прав на товари науки, літератури і мистецтва;
- виконання міжнародних зобов'язань у сфері охорони об'єктів авторського права і суміжних прав, входження України у європейські та світової структури.

Законодавство України про авторське право і суміжні права набуває певної правової завершеності, що знайшло відображення у Конституції України, де визначено право кожного володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної творчої діяльності (стаття 41).

Основу нормативно-правової бази у сфері авторського права і суміжних прав становить Закон України «Про авторське право і суміжні права». Він розроблений за кваліфікованої консультативної підтримки зарубіжних експертів, зокрема експертів ЄС. Закон акумулює в собі прогресивний досвід, накопичений розвиненими країнами в про-цесі багаторічного розвитку.

Розвиток системи охорони авторського права і суміжних прав значною мірою залежить від роботи Державного агентства України з авторських і суміжних прав (ДААСП України), яке використовує всі можливі важелі і повноваження, надані чинним законодавством. За ініціативою і участю ДААСП у підготовленні і діють постанови Кабінету Міністрів України: «Про мінімальні ставки авторської

винагороди за використання творів літератури і мистецтва», «Про державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури і мистецтва», «Про затвердження правил роздрібної торгівлі примірниками аудіовізуальних творів і фонограм», «Про порядок погодження з Державним агентством з авторських і суміжних прав документів, пов'язаних з імпортом, експортом і оптовою торгівлею аудіовізуальними творами і примірниками фонограм».

Проводиться послідовна робота з удосконалення існуючої нормативно-правової бази у сфері авторського права і суміжних прав, метою якої є забезпечення правомірного використання творів, комп'ютерних програм, фонограм. На розгляді у Верховній Раді України знаходиться проект Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про авторське право і суміжні права». Підготовлені проекти законів України: «Про внесення змін і доповнень до Кримінального кодексу України і Кодексу України про адміністративні правопорушення», «Про приєднання України до Конвенції про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм», «Про приєднання України до Римської конвенції про охорону прав виконавців, виробників фонограм та організацій мовлення».

ВИСНОВКИ

Проаналізувавши основні тези авторського права, й дослідивши основні джерела авторського права в Україні, можна зробити наступні висновки:

1. Законодавство України про інтелектуальну власність надзвичайно молоде, його становлення відбувається паралельно зі встановленням державності та формуванням правової держави;
2. Авторське право - особисті (немайнові) і майнові права авторів та їхніх правонаступників, пов'язані зі створенням і використанням наукових літературних і мистецьких творів;
3. Особа, яка має авторське право, для сповіщення про свої права може використовувати знак охорони авторського права, який вмі-

щується на кожному примірнику твору і складається з латинської літери С у колі - ©, імені (найменування) особи, яка володіє авторським правом, і року першої публікації твору;

4. Законодавча база, що стосується авторського права в Україні практично сформована. Це не розрізнена сукупність чинних нормативних актів, а достатньо цілісна система;

5. Однією з основних умов успішного функціонування системи інтелектуальної власності є забезпечення захисту прав авторів;

6. Оскільки авторське право є складовою частиною цивільного права, найвищу юридичну чинність серед нормативно-правових актів якого має Цивільний кодекс України, останній широко застосовується в регулюванні авторських відносин;

7. Об'єктами авторського права є твори у галузі науки, літературі мистецтва, виражені в будь-якій об'єктивній формі;

8. Суб'єкти авторського права - особи, котрим належить суб'єктивне авторське право на твір. Ними можуть бути як громадяни України, так й іноземні громадяни чи особи без громадянства.

УКРАЇНА
Міністерство освіти і науки України
Державний департамент інтелектуальної власності

СВІДОЦТВО
про реєстрацію авторського права на твір
№ 39040

Проект "Сценарій вшанування рушника та ікони Святогірської Божої Матері у рамках Всеукраїнського проекту "Єдина Україна: Схід і Захід разом"
(вид. назва твору)

Автор(и) Кучеренко Світлана Григорівна
(повне ім'я, псевдонім (за наявності))

Дата реєстрації 07.07.2011

Голова Державного департаменту інтелектуальної власності М.В.Паладій

М.П.

Реєстрацією авторських прав займається Міністерство економічного розвитку і торгівлі. Протягом тривалого часу такі функції були покладені на Державну службу інтелектуальної власності, яка наразі є ліквідованою.

Порядок такої реєстрації передбачений Постановою Кабінету Міністрів України «Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір».

Для реєстрації необхідно подати заяву встановленої форми, примірник твору у матеріальній формі (наприклад у друкованому вигляді та паперовому чи електронному носії) та інші документи, передбачені згаданою постановою. Так, можуть знадобитись примірник авторського договору у разі його наявності), довіреність (якщо документ поданий через представника) тощо. За підготовку до державної реєстрації авторського права справляється збір. Сьогодні його розмір складає 55,25 гривень для фізичних осіб і 161,5 гривень для юридичних осіб. Квитанцію про сплату необхідно надати разом з іншими документами. Додатково стягується оплата за оформлення та видачу свідоцтва про реєстрацію авторського права: 8,50 та 25,50 гривень відповідно для фізичних та юридичних осіб.

Бланк заяви на реєстрацію авторського права можна завантажити на сайті <http://www.me.gov.ua/>

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонов В. М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право. - К.: КНТ, 2005, - 520 с.
2. Підпригора О. А., Підпригора О. В. Право інтелектуальної власності України: Навч. посібник для студентів юридичних вузів. - К.: Юрінком Інтер, 1998. - 336 с.
3. Підпригора О. Проблеми системи законодавства України про інтелектуальну власність // Інтелектуальна власність. -- 2004. -- №3. - 670 с.
4. Драпак Г., Скиба М. Основи інтелектуальної власності: Навчальний посібник.-Хмельницький: ТУП, 2007. - 155 с.
5. Авторське право. <<http://uk.wikipedia.org/wiki>> - Завантажено 27.09.10.
6. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: Навч. посіб. - Вид. 2-ге, перероб. і доповн. - К., 2006. - 278 с.
7. Мікульонок І. О. Основи інтелектуальної власності: Навч. посіб. - 2005. - 232 с.
8. Поняття та джерела авторського права. <http://jurist-online.com/ukr/uslugi/yuristam/literatura/chiv_pravo/101.php> - Завантажено 27.09.10.
9. Конституція України. - К.: Юрінком Інтер, 1998. - 72 с.
10. Закон України “Про внесення змін до Цивільного кодексу Української РСР” від 4 лютого 1994 р. // ВВР України. - 1994. - №24. - С.687.
11. Прахов Б.Г. Уголовный кодекс Украины и охрана интеллектуальной собственности // Защита прав интеллектуальной собственности: проблемы и пути решения. - Симферополь, 2003. - С. 3-4.
12. Закон України “Про авторське право і суміжні права” від 23 грудня 1993 р. // ВВР України. - 1994. - №13. - Ст.8.

Методичний випуск підготувала- Завідувач відділу народної творчості фольклору та етнографії Світлана Кучеренко.

Редакційна група:

Матеріали підготувала:

Завідувач відділу НТФЕ - Кучеренко С.Г.

Редактор:

Шеренгова О.Ю.

Комп'ютерна верстка:

Дем'янишина К.Г.